ילדים ונוער בספקטרום האוטיסטי

מכבי

קבוצת הבריאות הטובה בישראל

הורים יקרים,

לאחרונה קיבל/ה ילדכם אבחנה של הפרעת תקשורת, ובשמה המלא הפרעה בקשת האוטיסיטית (ASD (Autistic Spectrum Disorder.

להלן מידע שימושי ראשוני במטרה לסייע בראשית הדרך ולהקל בהתארגנות ובמיצוי הזכויות.
אל תהססו לפנות אלינו בשאלות נוספות לפי הצורך.

אנחנו כאן לשירותכם,

צוות המכון להתפתחות הילד

מהי הפרעה התפתחותית מסוג ASD (Autistic Spectrum Disorder)?

זוהי אבחנה, בספר האבחנות הפסיכיאטריות הנקרא DSM.
יש להדגיש **שאין מדובר במחלת נפש**, אלא בהפרעה התפתחותית מולדת.

הפרעות אלו מאופיינות ב:

- קשיים בתחום התקשורת והקשר הבין אישי והשימוש בשפה.
- דגמי התנהגות, פעילויות ותחומי התעניינות צרים, חזרתיים וסטריאוטיפים, קשיים במשחק ובאופן ההתייחסות לחפצים.

האבחנה היא אבחנה קלינית, המתבצעת באמצעות אבחונים של רופא התפתחותי/פסיכיאטר/נוירולוג ואבחון פסיכולוגי. לעיתים יעשה האבחון גם ע"י מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, פיזיותרפיסטית ועובדת סוציאלית.
האבחנה נעשית גם מתוך איסוף מידע התפתחותי-התנהגותי על הילד, דרך תצפיות ודיווחים של אנשים המכירים אותו (הורים, קרובים, גננת וכד'), והשוואתו לקריטריונים מוסכמים ומקובלים.
מתן אבחנה הוא תהליך מורכב, שכן יש שונות רבה בין ילדים, גם בתוך אותה קטגוריה אבחנתית. תהליך האבחון הוא שלב בדרך אל המטרה העיקרית - מתן המלצה על תכנית טיפולית.

האם ASD הינה הפרעה מולדת?

מחקרים רבים מעידים שמדובר בהפרעה מולדת עם בסיס גנטי מובהק, כשלסביבה יכולת השפעה על ביטוייה. יחד עם זאת לא זוהה עד כה בסיס גנטי ייחודי להפרעות מסוג **ASD** ויש כמה גנים הנחשבים כמעורבים בתהליכים המביאים להתפתחות הפרעות אלה.
יש לציין שעקב השכיחות הגבוהה של ילדים עם **ASD** בעולם ובארץ נמצא נושא זה במחקר אינטנסיבי.

מהו התפקוד המוחי הלקוי בילדים עם ASD?

מחקרים פסיכולוגים מראים שלילדים בספקטרום האוטיסטי יש קושי ייחודי להבין את מצבו המנטלי (מחשבה ורגש) של הזולת.
הילד מתקשה לדמיין ולהבין שקיים הבדל בין הידע והרגש שלו עצמו לבין אלו של זולתו. (הסבר זה נקרא ה- **Theory Of Mind**).
מחקרים מראים גם שלילדים בספקטרום האוטיסטי קושי בפענוח הבעות פנים, שפת גוף ואינטונציה, המבטאים מחשבה ורגש. בהתאם לכך הם גם מתקשים להשתמש בהם כדי לפענח ולבטא מחשבות, רצונות ורגשות משלהם. הילדים מתקשים לראות את התמונה הכוללת, את המשמעות, ומתמקדים לעיתים קרובות בעיקר בפרטים הקטנים. למותר לציין שלילדים אלה יש, כמו לכל ילד אחר, רגשות, מחשבות, ויכולת התקשרות לאנשים הקרובים אליהם, אלה שדרכי ההבעה והפענוח שלהם לקויות.

מה צופן העתיד?

הידע בתחום הפרעות התפתחותיות בכלל, והפרעות תקשורת בפרט, גדל מאוד בשנים האחרונות. יחד עם זאת אין בכוחה של הרפואה לנבא את המהלך ההתפתחותי של ילד אחד מסוים.
הניסיון מלמד אותנו שרוב הילדים מתקדמים ומוראים שיפור.
מידת השיפור תלויה במיוחד ברמת האינטליגנציה של הילד וביכולתו לפתח שפה. רב הילדים יזדקקו לתמיכה כזו או אחרת לאורך שנים אולם יש ילדים המשתלבים בחינוך הרגיל. הידע על מבוגרים הוא עדיין מועט מדי מכדי ללמוד ממנו על הכלל.

טיפול

ילדים עם הפרעה תקשורתית ASD זקוקים לטיפול ייעודי, המכוון בראש ובראשונה לקשיים התקשורתיים תוך התייחסות לנתונים ההתפתחותיים שלהם. במילים אחרות, **הילדים צריכים ללמוד מיומנויות תקשורתיות והברתיות בגישה התפתחותית יחודית ומותאמת להם.**
הטיפול צריך להיות באמצעות מטפל מקצועי ומיומן בטיפול בהפרעות תקשורת ולרוב תוכנית הטיפול כוללת טיפול פארא רפואי כגון: טיפול של קלינאית תקשורת, מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיה, ועבודה טיפולית (הדרכתית) עם הורים הנעשית על ידי עובדת סוציאלית או פסיכולוג.
החשיבות לפי מחקרים רבים הינה במתן התערבות טיפולית אינטנסיבית מוקדם ככל האפשר, תוך שיתוף פעולה בין הורים ומטפלים.
לאור זאת, יש לשקול בשלב מוקדם שילוב הילד במסגרת חינוכית טיפולית מתאימה. המכון להתפתחות הילד מעניק לילד ולמשפחה טיפול ראשוני, או לחילופין מפנה לגורם טיפולי בקהילה.
הטיפול במכונים ממוקד בעיקרו סביב קשיי הילד והדרכת הורים.
הטיפול מתקיים באופן פרטני ובכפוף לשיקול דעת מקצועי, מרחיבים את המעגל גם לבני הגיל ולאינטרקציות עם ילדים נוספים.
הטיפול בילדים עם הפרעה בקשת האוטיסטית מבוסס על טיפול התפתחותי, רגשי והתנהגותי ולא על טיפול רפואי/תרופתי.
עם זאת, יש לעיתים המלצה לטיפול תרופתי באפילפסיה, בבעיות קשב וריכוז, בבעיות שמיעה או בעיות התנהגות שמעכבות את התקדמות הילד.

גישות טיפול בהפרעות תקשורת*

הגישה ההתנהגותית ABA (Applied Behavior Analysis) – המוכרת גם כשיטת לובאס. בבסיס גישה זו עומדת ההנחה שהקושי הבסיסי הינו בתהליכי הלמידה הספונטאנית של הילדים.
הגישה הזו טוענת שניתן ללמד התנהגויות תקשורתיות, כפי שניתן ללמד כל התנהגות אחרת - דרך עידוד החיקוי ובעזרת חיזוקים חיוביים.
בשיטה זו בונים תכנית למידה מפורטת המבוססת על תצפית וניתוח ההתנהגויות של הילד ותוך התחשבות בשלב ההתפתחותי בו הוא נמצא.
כל משימת יעד מפורקת למשימות קטנות שהילד יוכל לחקות וללמוד ורק אחרי שרכש את המיומנות הראשונית, מתקדמים למיומנות מורכבת יותר.
הלמידה נעשית לרוב ליד שולחן וכוללת משימות התנהגותיות וקוגניטיביות.
תהליך הטיפול הוא מאד אינטנסיבי, הוא יכול להתבצע על ידי כמה מטפלים בסבב, עם מנחה האחראי על התכנית בכללותה.
היישום של השיטה נעשה בארץ בחלק ממעונות היום השקומיים שמופעלים על ידי אלו"ט, אך ניתן ליישמה גם בטיפול ביתי בעזרת מטפלים ומדריכים שעברו הכשרה מתאימה.

הגישה האינטגרטיבית וגישת DIR – גישות אלה רואות חשיבות בהתייחסות למכלול ההיבטים השונים בהתפתחות של ילד - התפתחות מערכות התחושה, התנועה, השפה, הלמידה וההתפתחות הרגשית והחברתית.
DIR הוא שמה של גישה טיפולית המבוססת על המודל ההתפתחותי של ס. גרינשפן. (היא מוכרת גם כשיטת Floor Time). היא מבוססת על ההנחה שכל ילד בא לעולם עם מטען ייחודי משלו ושהטיפול צריך להתייחס לפרופיל הייחודי של כל ילד מבחינה תחושתית, תנועתית ושפתית. ההנחה השניה בבסיס הגישה היא שלמידה יעילה מתקיימת במצבים של הנאה ומוטיבציה גבוהה ובתוך אינטראקציה בין אישית.
בטיפול לומדים ההורים והמטפלים של הילד להכיר את המאפיינים ההתפתחותיים של הילד ודרכים להשתמש במאפיינים אלה על מנת לעודד תקשורת ולמידה.
גישה זו מניחה השתתפות פעילה של ההורים בטיפול ודורשת גם היא עבודה אינטנסיבית עם הילד.
יישום השיטה נעשה בארץ בגנים ובמעונות יום של "העמותה לילדים בסיכון", ובחלק מהגנים של אלו"ט ושל "עזר מציון" גם בשיטה זו ניתן להפעיל תוכנית טיפול ביתית על ידי מטפלים ומנחים שעברו הכשרה מתאימה.
בחירת הגישה הטיפולית צריכה להיות על פי מאפייני הילד, המשפחה והמשאבים הזמינים לה. לכל גישה יתרונות וחסרונות ואין כיום הוכחות חד משמעיות לעליונות של גישה אחת מבחינת יעילות טיפולית.

מסגרות חינוכיות טיפוליות - גני ילדים

ילדים עם קשיים תקשורתיים עשויים להשתלב בגנים רגילים בתמיכה של סייעת או בגנים טיפוליים. ככלל, מקובל להמליץ שילד ילמד במסגרת הנורמטיבית ביותר וברמות התפקוד הגבוהה ביותר בה הוא יוכל ללמוד ולהתפתח. יחד עם זאת, יש חשיבות רבה, במיוחד בגיל הרך, לטיפול אינטנסיבי תחת קורת גג אחת, במידת האפשר.

טיפול כזה ניתן בעיקר בגנים הטיפוליים. השיקול לגבי הגן המתאים לכל ילד נעשה לפי מאפייני הילד, הרמה ההתפתחותית שלו ותפקודו בגן בו הוא נמצא.

צוות המכון יגבש המלצה לגבי מסגרת גנית מתאימה על פי היכרותו עם הילד ובתיאום עם ההורים.

קיימות שיטות טיפול נוספות במרכיב אחד מסוים של הילד כגון העיבוד השמיעתי או איכות התנועה וכן דיאטות וטיפולים הקשורים לחילוף החומרים של הילד.
היות ושיטות אלה לא נמצאות תחת בקרה מחקרית או רפואית לא ניתן להמליץ או לשלול אותן.

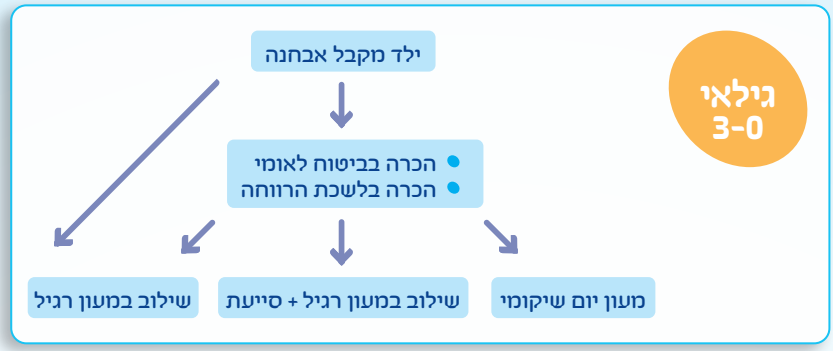
גילאי 0-3
ילד מקבל אבחנה
הכרה בביטוח לאומי
הכרה בלשכת הרווחה
מעון יום שיקומי
שילוב במעון רגיל + סייעת
שילוב במעון רגיל

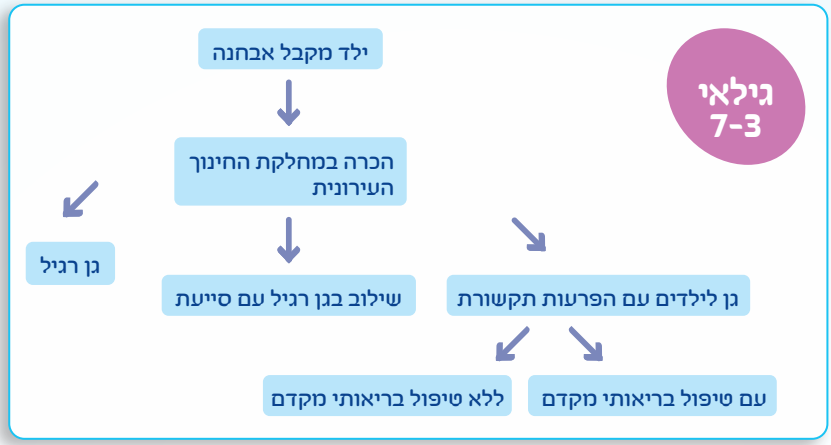
גילאי 3-7
ילד מקבל אבחנה
הכרה במחלקת החינוך העירונית
גן לילדים עם הפרעות תקשורת
שילוב בגן רגיל עם סייעת
גן רגיל
עם טיפול בריאותי מקדם
ללא טיפול בריאותי מקדם

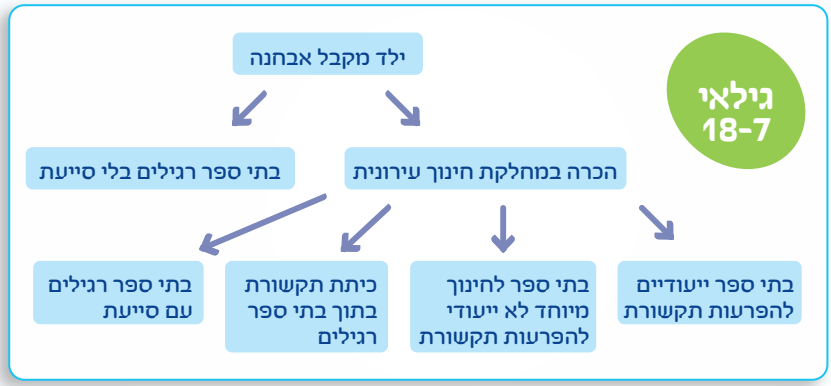
גילאי 7-18
ילד מקבל אבחנה
הכרה במחלקת חינוך עירונית
בתי ספר רגילים בלי סייעת
בתי ספר ייעודיים להפרעות תקשורת
בתי ספר לחינוך מיוחד לא ייעודי להפרעות תקשורת
כיתת תקשורת בתוך בתי ספר רגילים
בתי ספר רגילים עם סייעת

חשוב לדעת!

1. על מנת לקבל שירותים חינוכיים, מופנית המשפחה לוועדת השמה המתקיימת בשירות הפסיכולוגי חינוכי (שפ"ח) של העירייה, ע"י פסיכולוגית המכון, בלווי דו"ח פסיכולוגי ורפואי/התפתחותי מתאים. שירותים אלה ניתנים ע"י ועדת ההשמה בגילאים 3-18.

2. ניתן לקבל גמלה מביטוח לאומי הנקראת "גמלת נכות" המשמשת לעזרה למשפחה לכיסוי הוצאות הטיפול. לצורך קבלת הכרה בביטוח לאומי נדרש להמציא את המסמכים הבאים: אבחון רפואי עדכני ע"י רופא התפתחותי/נוירולוג/פסיכיאטר ואבחון פסיכולוגי. טופס בקשה לגמלת ילד נכה ניתן להוריד באתר ביטוח לאומי או בסניף ביטוח לאומי סמוך למקום מגוריך.

3. מומלץ לפנות לעובדת סוציאלית בשירותי הרווחה, על מנת לקבל הכרה "ביחידה לטיפול באדם עם אוטיזם" ולקבלת פרטים על שירותים נוספים.

4. ילדים המקבלים טיפולים במסגרת ה"טיפול בריאותי מקדם" ו/או השוהים במעון יום שיקומי אינם זכאים לטיפולים באמצעות מכבי.

"טיפול בריאותי מקדם"
משרד הבריאות וקופות החולים מממנים (בהשתתפות הורים) טיפולים פארא רפואיים בהיקף של עד 10.5 ש"ש פרטניות לילד המתקיימים בחלק ממערך הגנים או בגופים מקצועיים מוכרים.

זכויות ושירותים במכבי

1 זכאות לטיפולים עד גיל 18

תיקון לחוק הבריאות - תיקון התוספת השנייה - החל מינואר 2009 נחקק חוק המקנה לכל ילד עם אבחנה על הספקטרום האוטיסטי זכאות לטיפולים, מיום מתן האבחנה ועד גיל 18.
הזכאות הינה לעד שלושה טיפולים בשבוע על פי צריכים קליניים מבין המוקצועות הבאים: קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית (156 טיפולים לשנה). **על מנת לממש זכויות אלו יש להעביר לצוות מחוזי המטפל בילדים עם אוטיזם (מצורפים מספרי טלפון ופקס בנספחים) טופס בקשה לבירור זכאות (מופיע בנספחים) וטופס גננת (ילדים עד גיל 7 שנים).**

לאחר קבלת אישור זכאות, תוכלו לפנות:

1. מכון להתפתחות הילד. הטיפול במכון הינו לילדים עד גיל 6 ובהתאם לשיקול הדעת של הצוות המקצועי.

2. המטפלים שנמצאים בהתקשרות עם מכבי. לקראת התחלת הטיפול הראשון יש להנפיק טופס התחייבות במשרד המרכז הרפואי הקרוב למקום מגוריכם, ולהביא טופס זה למטפל. יש צורך בטופס התחייבות בכל טיפול המתבצע אצל המטפל.

> על פי נוהל תורי המתנה של משרד הבריאות, ילד הממתין לטיפול ובתנאי שלא הוצע לו תור בטווח הזמן הזה, זכאי לקבלת החזר כספי על טיפול פרטי. למיצוי הזכאות יש למלא טופס בקשה 'נוהל החזרים' הנמצא באתר האינטרנט של מכבי ולהעבירו למכון התפתחות הילד לאישור.

3. חברים בביטוח המשלים של מכבי זכאים למגוון טיפולים הקיימים במסגרת הביטוח המשלים בין הגילאים 3-18.
ילדים השוהים במעון יום שיקומי וילדים המקבלים את הסל הבריאותי המקדם במסגרת חינוכית, יקבלו את כל הטיפולים במסגרת החינוכית. בנוסף, ילדים אלו זכאים לתוספת טיפולים דרך הביטוחים המשלימים של מכבי.

2 זכאות לטיפולים לילדים, על פי גיל

זכאות לטיפולים בסל הבריאות

- **גילאים 0-3** טיפולים בהתפתחות הילד או ע"י מטפלים בהסדר ללא השתתפות עצמית.
- **גילאים 3-18** טיפולים בהתפתחות הילד, במסגרת הסל, יינתנו במכון להתפתחות הילד או אצל מטפלים בהסדר.
  טיפולים אלו ניתנים בהשתתפות עצמית בהצגת בתחייבות.

זכאות לפי ביטוחים משלימים במכבי (שב"ן)

חברי מכבי כסף (גילאי 3-6)

כל ילד זכאי לסה"כ 30 טיפולים מהביטוח המשלים, בהתאם להמלצה מקצועית:

1. תוספת טיפולים פארא רפואיים, רק לאחר מימוש כל הטיפולים הנמצאים במסגרת סל הבריאות או לנמצאים במעון שיקומי או טיפול בריאותי מקדם.
2. טיפולים משלימים - הבעה ויצירה (אמנות, דרמה, מוזיקה, תנועה, ביבליותרפיה), טיפול בבעלי חיים, רכיבה טיפולית, פעילות טיפולית במים, ספורט טיפולי.

חברי מכבי זהב (גילאי 3-18)

זכאים לסה"כ 30 טיפולים מהביטוח המשלים, בהתאם להמלצה מקצועית: **טיפולים פארא רפואיים** - רק לאחר מימוש כל הטיפולים הנמצאים במסגרת סל הבריאות או לנמצאים במעון שיקומי או טיפול בריאותי מקדם.
או טיפולים משלימים - הבעה ויצירה (אמנות, דרמה, מוזיקה, תנועה, ביבליותרפיה), טיפול בבעלי חיים, רכיבה טיפולית, פעילות טיפולית במים, ספורט טיפולי.

חברי מכבי שלי (גילאי 3-18)

זכאים לתוספת של 20 טיפולים משלימים כל שנה בנוסף על הזכאות הניתנת במכבי זהב, בהתאם להמלצה מקצועית.
הטיפולים כרוכים בהשתתפות עצמית.

כל הטיפולים ניתנים בהשתתפות עצמית כפוף לתקנון שירותי הבריאות הנוספים.

תעריפים מעודכנים ניתן לקבל במרכזים הרפואיים של מכבי, במוקד "מכבי ללא הספקה" **3555***
ובאתר www.maccabi4u.co.il

3 קרן רווחה

קרן הרווחה של מכבי מעניקה סיוע כספי למשפחות לילדים שקיבלו אבחנה על הספקטרום האוטיסטי. סיוע זה מותנה בחברות בקרן בוותק של שנתיים ובקריטריונים נוספים.

סיוע זה ניתן במידה והילד מטופל בצורה רציפה באופן פרטי בטיפולים שהומלצו על ידי המכון להתפתחות הילד או הגורם המאבחן.

מתן המענק כרוך בהגשת בקשה מסודרת דרך מזכירות המשרד במרכז הרפואי של מכבי הקרוב לביתך.

על מנת לברר את זכאותך אנא, פנה/י למשרד במרכז הרפואי.

מידע נוסף באתר מכבי www.maccabi4u.co.il

זכויות ושירותים נוספים

הכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי (בטל"א)

ילד שאובחן כבעל הפרעה על הספקטרום האוטיסטי, זכאי להכרה על ידי המוסד לביטוח הלאומי וקבלת גמלת ילד נכה.

יש לפנות לסניף בטל"א הקרוב לבית המשפחה עם המסמכים הבאים:

1. טופס בקשה לגמלת ילד נכה (להוריד מאתר בטל"א www.btl.gov.il).
2. תעודה רפואית.
3. אבחון מפורט על ידי צוות המכון להתפתחות הילד/מרפאות בריאות נפש/מרפאות מקצועיות בבתי חולים. האבחון כולל אבחון רפואי ופסיכולוגי.
4. פרטי חשבון אישי.
5. תעודות זהות של ההורים/אפוטרופוס של הילד.
6. אישור לימודים וטיפולים.

הכרה על ידי ביטוח לאומי מאפשרת למשפחה, לקבל הנחות והטבות נוספות, כגון נקודות זיכוי במס הכנסה, הנחה בארנונה, הנחה ב"בזק", אישור העסקת עובד זר, תו חניה לנכה.

מחלקות לשירותים חברתיים

היחידה הארצית לטיפול באדם עם אוטיזם השייכת למשרד הרווחה, נותנת מענה דרך המחלקות המקומיות לשירותים חברתיים.
על מנת לקבל הכרה ביחידה יש ליצור קשר עם העובדת הסוציאלית האחראית במחלקה העירונית.
ההכרה הראשונית ניתנת באופן זמני עד גיל 6 שנים. יש לחדש את ההכרה לקראת גיל שש שנים ואז ניתנת הכרה קבועה.
הזכויות הניתנות לילדים המוכרים ביחידה הינן: שילוב חונכים, מועדוניות, קייטנות, סייעות במעון יום רגיל, דיור מוגן, הוסטלים.
קבלת השירותים מותנית בתקציב הקיים. פרטים נוספים: www.molsa.gov.il

זכויות דיור

קיימים הנחות ופטורים בתחומים הבאים:
מס רכישה, פטור מאגרת רישום בטאבו לנכים
וסיוע ברכישת דירה באמצעות מתן הלוואה.
כדאי לפנות לייעוץ משפטי בנושא.

עמותות וארגונים

- **אלו"ט**
  עמותת הורים שמטרתה לפעול לקידומם של הילדים שאובחנו על ספקטרום האוטיזם. העמותה מעניקה ייעוץ ותמיכה למשפחות ומפעילה מסגרות חינוכיות וטיפוליות.
  טלפון: 03-5718188 מידע נוסף באתר www.alut.org.il

- **בית לורן (שייך לאלו"ט)**
  מרכז סיוע למשפחה המתמודדת עם ילד ASD/אוטיזם. המרכז מעניק שירותי מידע, ייעוץ, תמיכה אישית וקבוצתית. קו פתוח להורים שמספרו 03-6709094. מידע נוסף באתר www.beit-lauren.org.il

- **העמותה לילדים בסיכון**
  עמותה המפעילה גנים ומעונות יום שיקומיים.
  טל: 03-5730130. מידע נוסף באתר www.childrenatrisk.co.il

- **עמותת קשר**
  שירותי מידע, הכוונה, תמיכה וייעוץ להורים לילדים עם צרכים מיוחדים.
  מידע נוסף באתר www.makom-m.cet.ac.il

- **עמותת אסי**
  קהילת אנשי הספקטרום האוטיסטי בישראל.
  קהילה בניהול עצמי של ולמען אנשי הספקטרום האוטיסטי בישראל.
  מידע נוסף באתר: www.acisrael.org

- **עמותת אפ"י**
  עמותת הורים לילדים ובוגרים עם אספרגר, ייעוץ ותמיכה למשפחות.
  טלפון: 03-5446046, מידע נוסף באתר www.asperger.org.il

- **עמותת עזר מציון**
  מפעילה פרויקטים ותוכניות התומכות באוכלוסיה עם צרכים מיוחדים.
  טלפון: 03-6144444, מידע נוסף באתר: www.ami.org.il

טופס בקשה לבירור זכאות

שם הילד + שם המשפחה _____

ת"ז _____ תאריך לידה _____

שם האב _____ שם האם _____

כתובת _____ טל' בית _____

נייד אב _____ נייד אם _____

מסגרת חינוכית לשנת לימודים זו _____

טל' מסגרת חינוכית _____

שם המכון מאבחן _____

ילדי מקבל / אינו מקבל (הקף בעיגול) טיפולים במסגרת
"הסל הבריאותי המקדם" מהעמותה לילדים בסיכון / אלו"ט / בית מילמן
או אחר _____

שם ההורה	חתימת ההורה	תאריך
_____	_____	_____

נספח לטופס ברור זכאות

גננת יקרה שלום רב,

הנדון: שם הילד/ה _____ ת.ז _____

בתאריך 1.1.2009 נכנס לתוקפו תיקון התוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי בנושא הזכאות לטיפולים פארה רפואיים עבור ילדים שאובחנו כמצויים בספקטרום האוטיסטי. במסגרת התיקון לחוק, קופות החולים יספקו טיפולים לילדים המאובחנים כמצויים בספקטרום האוטיסטי, מגיל לידה ועד גיל 18. יוצאים מכלל זה הם ילדים עד גיל 7, המקבלים טיפולים מטעם משרד הבריאות במסגרת הטיפול הבריאותי המוקדם וילדים השוהים במעון יום שיקומי. לפיכך, כתנאי לזכאות זו, עלינו לברר האם הילד/ה מבקר במעון יום שיקומי או מקבל טיפולים במימון משרד הבריאות ובהשתתפות כספית של ההורים (טיפול בריאותי מקדם).

לשם ברור הזכאות, נודה לך על סימון אחת מהתשובות הבאות:

- ○ ברצוני לאשר כי הילד/ה מקבל/ת טיפולים במסגרת הגן, במימון משרד הבריאות ובהשתתפות כספית של ההורים (טיפול בריאותי מקדם).
- ○ לידיעתי, הילד/ה מקבל/ת טיפולים אחר הצהריים, במימון משרד הבריאות ובהשתתפות כספית של ההורים (טיפול בריאותי מקדם).
- ○ לידיעתי, הילד/ה אינו מקבל טיפולים במסגרת הגן או אחר הצהריים, במימון משרד הבריאות ובהשתתפות כספית של ההורים (טיפול בריאותי מקדם).
- ○ לא ידוע לי האם הילד/ה מקבל טיפולים במסגרת הגן או אחר הצהריים, במימון משרד הבריאות ובהשתתפות כספית של ההורים (טיפול בריאותי מקדם).
- ○ הילד/ה מבקר במעון יום שיקומי.

שם הגן _____ שם הגננת _____ תאריך _____

כתובת הגן _____ טלפון בגן _____ סוג הגן _____

אנשי קשר במחוזות

צוות מחוז צפון
עובדת סוציאלית, מזכירה, מנהלת אדמיניסטרטיבית
טל: 04-8810700 | פקס: 073-2284383 | zafon_pdd@mac.org.il

צוות מחוז שרון
עובדת סוציאלית, מזכירה, מנהלת אדמיניסטרטיבית
טל: 09-7478130 (שלוחה 5) | פקס: 073-2132094 | sharonasd@mac.org.il

צוות מחוז מרכז
עובדת סוציאלית, מזכירה, מנהלת אדמיניסטרטיבית
טל: 03-7614060 | פקס: 03-7178286 | hashalom_pdd@mac.org.il

צוות מחוז שפלה - ירושלים
עובדת סוציאלית, מזכירה, מנהלת אדמיניסטרטיבית
טל: 02-6461900 | פקס: 073-2132204
jrsf_otizm@mac.org.il

צוות מחוז דרום
עובדת סוציאלית, מזכירה, מנהלת אדמיניסטרטיבית
טל: 08-8688146, 08-6267255
פקס: 073-2132489

רשימת מכוני התפתחות הילד

מחוז	עיר	כתובת המכון להתפתחות הילד	הערות
דרום	כל סניפי הנגב	התקווה 4, באר שבע מיקוד 84893	פקס: 073-2132489
	רחובות, יבנה מזכרת בתיה וגדרה	מרכז המכונים אופנהיימר 2, רחובות	פקס: 073-2123838
	אשדוד, גן יבנה	סניף רשב"י, רח' רשב"י 15, רובע ז, אשדוד 77650	פקס: 073-2284712
	אשקלון, שדרות ויישובי הסביבה	הגבורה 3, אשקלון	טל': 08-6747666 פקס: 073-2284748
מרכז	יפו, ת"א, ר"ג, בני-ברק גבעתיים, בקעת אונו, שוהם, אלעד ואילת	מכבי השלום רח' תובל, 2 פינת יגאל אלון תל-אביב מיקוד 67897	פקס: 073-9178291
שרון	תושבי השרון כולל פ"ת, נתניה וחדרה	הבנים 14, הוד השרון מיקוד 45268	פקס: 073-2132094
צפון	חיפה והסביבה	צ'ק פוסט מרקוני 10, חיפה מיקוד 32951	פקס: 073-2284336
	כרמיאל וגוש שגב	כרמיאל וגוש שגב - השושנים 128, כרמיאל	פקס: 073-2132747
	תושבי העמקים	מעלה יצחק רבין 14, נצרת עלית	פקס: 073-2284310
	תושבי הגליל המערבי והתחתון	אחד העם 8 , נהריה מיקוד 22442	פקס: 073-2284407
שפלה ירושלים	חולון, אזור	צאלים 9, חולון מיקוד 58308	פקס: 03-5032671
	בת ים, ראשל"צ, נס-ציונה, רמלה, לוד	לישנסקי 1, ראשל"צ מיקוד 75650	פקס: 073-2284407
	ירושלים, ביתר עילית, אפרת	אגריפס 42, בנין כי"ח קומה 1, ירושלים מיקוד 94301	פקס: 02-6238240
	מזרח ירושלים	אל אספהני 8, ירושלים	פקס: 073-2132204
	בית שמש	נחל דולב 19, רמת בית שמש מיקוד 99090 קניון פארק סנטר, רמת בית שמש, מיקוד 99090	פקס: 073-2132643
	מכבים, מודיעין	עמק דותן 53, ת ד 36 מודיעין, מיקוד 7170301	פקס: 073-2284426

רשימות

רשימות